

CARACTERISTICA ECOLOGICĂ A UNOR RESURSE NATURALE DIN RAIONUL ORHEI UTILIZATE ÎN SCOPURI IRIGAȚIONALE

PETREA VASILISA

Studenta an. 3, Facultatea Agronomie, UASM

Cercetarea învelișului de sol în cadrul bazinelor hidrografice, evaluarea pretabilității terenurilor și solurilor pentru irigații, evidențierea problemelor ecologice care pot apărea, simultan cu evaluarea calității apei acceptabile în irigație sunt actuale și importante pentru toate zonele agricole ale RM, inclusiv raionul Orhei.

De regulă, în categoria fondului irigațional sunt incluse cernoziomurile, dar se regăsesc și diverse subtipuri ale solurilor aluviale. Solurile pretabile pentru irigare în RM sunt cernoziomurile tipice, obișnuite și carbonatice - profunde, slab erodate, dar includerea unor terenuri concrete în irigație necesită cercetări și evaluări detaliate ale învelișului de sol.

Pentru unele localități din RM, cu toate că solurile au nota de bonitate înaltă și sunt favorabile pentru dezvoltarea culturilor horticole, acestea nu satisfac întotdeauna posibilitatea de includere în fondul irigațional.

Obiectivul lucrării a fost cercetarea și evaluarea învelișului de sol al localității Clișova raionul Orhei, cu soluri formate pe primele terase ale râului Răut.

Cercetările au stabilit, că învelișul de sol din localitatea Clișova-Orhei include 41 contururi, terenuri neomogene, care nu permit organizarea unor câmpuri irigaționale mari.

În localitatea cercetată cele mai mari suprafețe pretabile pentru irigare corespund cernoziomurilor tipice mediu humifere, cernoziomurilor carbonatice cu textură luto-argiloasă și argilo - lutoasă răspândite pe cca. 450 ha. În localitate sunt înregistrate 250 ha cu cernoziomuri carbonatice mediu erodate plantajate luto-argiloase și argilo-lutoase.

Analiză detaliată a structurii învelișului de sol a localității Clișova, Orhei arată, că solurile aluviale (535 ha) nu sunt obiecte favorabile pentru irigare, dat fiind că majoritatea subtipurilor de sol aluvial sunt solonetizate. La descrierea morfologică au fost înregistrate și procese de soloncaș, gleizare. În localitatea Clișova sunt înregistrate o suprafață semnificativă cu alunecări de teren, influențată de argilele neogene. Aceste hazarduri au o întindere de peste 257 ha, sau 13,8% din suprafața atribuită primăriei Clișova.

În anul 2021 detaliat s-au cercetat caracteristicile morfometrice, proprietățile fizice generale și fizico-chimice ale cernoziomului tipic slab humifer luto-argilos. Textura solului pe profil arată o variabilitate a conținutului de argilă fizică de cca. 44-46%, pH-ul variază în limitele 8,1-8,5, conținutul maximal de carbonați se înregistrează la adâncimea 115-145 cm (14,6%). Conținutul de humus în orizontul arabil constituie 3,1 %, cu adâncimea scade, atingând 1,1 și 0,8 %, respectiv la 70 și 115cm. Solul este slab asigurat cu elemente nutritive - NPK.

Paralel cu cercetarea solului a fost investigată și apa de irigație după unii indici irigaționali. Evaluarea calitativă a apei arată, că apa corespunde standardelor și normativelor în vigoare după calitate - mineralizare, cationi și anioni, dar unii indici irigaționali calculați impun un regim de irigare monitorizat.

S-a evidențiat, că irigarea solurilor din apropierea râurilor mici din RM trebuie să se fundamenteze pe cercetări pedologice detaliate.

Pentru evitarea înrăutățirii însușirilor și regimurilor solului, utilizării resurselor funciare pe termen lung și fondării agroecosistemelor durabile se impune cunoașterea proprietăților solurilor și calității apei, evitării utilizării apei cu grad înalt de mineralizare. Se recomandă cercetarea apei de irigare conform indicilor irigaționali evidențiați.

Conducător științific – dr., conf. univ. Andriucă Valentina